

פרשת ויקרא

משך חכמה ויקרא פרק ג פסוק ב

(ב) ושחטו פתח אהל מועד. מגיד ששלמים ששחטן קודם פתיחת אהל מועד פסולין. לשיטת רבותינו בתוספות (יומא כט, א ד"ה אלא אפילו עולת העוף) הוא הדין בכל הקרבנות, וכמו ששנינו במסכת תמיד (ל, ב): לא היה תמיד נשחט עד שהיה שומע קול שער שנפתח. ובזריקה גבי עולה כתוב "וזרקו וכו' פתח אהל מועד" (לעיל א, ה), נמצא דכל התחלת עבודה דמעכבא דוקא כשהיכל פתוח, מה שאין כן הקטרה. והענין, דצריך להיות עבודה דוקא במקום התגלות אלוקותו יתברך, ליחד העבודה למקור המקורין, לא לכח נפרד וכיוצא בזה חלילה. אבל כיון שהתחיל בעבודה לשמו יתברך, תו סוף עבודה דלא מעכבא, דכל העושה על דעת ראשונה עושה (זבחים ב, ב), וסתמא לשמו יתברך מקטיר.

ולכן כל תחילת עבודות אינן כשרים אלא ביום (זבחים צח, א), לא בלילה, משום שביום יש התגלות אלוקותו יתברך, מה שאין כן בלילה. וכמו שמצאנו שכל דברות שנדבר הקדוש ברוך הוא עם משה לא היה אלא ביום כמו שנאמר "ביום דבר ה' את משה" (במדבר ג, א) [מכילתא (בא) ותורת כהנים (צו)]. וכן מצאנו במדרש (שמות רבה מז, ה וכן שוחר טוב יט, ז) שבשעה שלמד משה מפי הקדוש ברוך הוא היה יודע שהוא יום, וכשלמד לעצמו (היה יודע שהוא לילה). ולכן אמרו בשלהי מנחות (קי, א): תלמידי חכמים העוסקים בתורה בלילה, מעלה הכתוב כאילו עוסקים בעבודה, שנאמר "עבדי ה' העומדים בבית ה' בלילות" (תהלים קלד, א). וסלקא דעתך אמינא דהוי כסוף עבודה דלא מעכבא שכשרה בלילה, קמ"ל בסוף תמיד (לב, ב): כל העוסק בתורה בלילה שכינה כנגדו, שנאמר "קומי רוני בלילה וכו' נוכח פני ה'" (איכה ב, יט). כיון שפתוח לאהל מועד - התגלות אלוקותו יתברך - תו הוי כתחלת עבודה שכשרה ביום.

עוד יש לומר דהכוונה של לימוד בלילה הוא שלומד בעת אופל, לא לכבוד רק בסתר, בצנעא בעת הדחק. והלומד על מנת להתכבד או לעשות רב או להשלים את נפשו הוא כזורע, ואחרי כן כשבא לעת התועליות נעשה כקוצר. וזה "הזורעים בדמעה ברינה יקצורו" (תהלים קכו, ה), נאמר על כל מפעלות האדם, אם לא בא עדיין התכלית נעשה כזורע לאיזה פעולה, ואין זה שעת רינה. אבל העוסק בתורה במסתרים ולבלי לאיזה תכלית, רק התקשרותו לתורה הוא התכלית, אם כן השכר שלו הוא משיג בעת עסקו בתורה! וזה "קומי רוני בלילה" - שתיכף בעת הלימוד ירונן מטוב לב, כי קשור הוא להשם יתברך מדי עסקו בתורה וטועם נועם התורה האלקית ודו"ק: